

Toelichting op de septembercirculaire 2022.

Inleiding

In vergelijking met de bedragen uit de meicirculaire krijgen gemeenten, behalve een hogere vergoeding voor inflatie, er niet veel geld bij. Alleen in 2026 stelt het kabinet eenmalig bijna 1 miljard extra beschikbaar.

Vanaf 2023 wordt de jaarlijkse groei uitgesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het volumedeel staat voor de komende jaren vast. Het prijsdeel (LOP-deel) groeit evenredig mee met de omvang van de inflatie.

Prijsdeel

In de septembercirculaire komt met ingang van 2023 € 500 miljoen beschikbaar voor de dekking van de hogere inflatie. Van belang is dit budget ook daadwerkelijk te reserveren voor de dekking van de loon- en prijsstijgingen. Het prijsdeel loopt op tot € 4,8 miljard in 2026.

Volumedeel

Het volumeaccres loopt op tot € 3,2 miljard in 2025, waarna het weer afloopt tot bijna € 1,5 miljard in 2026.

BTW-compensatiefonds

Het BTW-compensatiefonds is gemaximeerd. Voor 2022 is de verwachting dat de gezamenlijke gemeenten € 321 miljoen minder declareren, dit bedrag wordt toegevoegd aan het gemeentefonds.

Energietoeslag

De eenmalige energietoeslag wordt verhoogd van € 800 naar € 1.300. Het kabinet stelt € 550 miljoen extra budget beschikbaar.

Financieringssystematiek vanaf 2026

Het Rijk werkt met gemeenten aan een nieuw financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet in 2026 eenmalig € 1 miljard extra beschikbaar.

Asiel en inburgering

Als gevolg van een hogere instroom inburgeraars wordt het inburgeringsbudget voor de jaren 2022, 2023 en 2024 opgehoogd met respectievelijk € 20, € 40 en € 30 miljoen.

Decentralisatie- en integratieuitkeringen

Gemeenten krijgen extra middelen voor de invoeringskosten van de Omgevingswet, de Wet Kwaliteitsborging Bouw en maatschappelijke begeleiding (en overige).

Wat heeft dit voor gevolgen voor de hoogte van de algemene uitkering?

Uitkering gemeentefonds septembercircularre	2022	2023	2024	2025	2026
Inkomstenmaatstaven	-1.410.033	-1.737.944	-1.744.003	-1.749.601	-1.755.845
Uitgavenmaatstaven (incl uf)	28.204.855	27.620.333	27.892.522	29.171.891	28.474.218
Uitgavenmaatstaven (geen uf)	-16.492	1.960.069	1.847.464	1.697.324	1.697.324
Stelposten	0	-499.000	105.000	-115.000	174.000
Algemene uitkering	26.778.330	27.343.458	28.100.983	29.004.614	28.589.697
Decentralisatie-uitkeringen	802.402	258.675	258.683	256.683	256.607
Participatie	2.679.950	2.456.452	2.403.820	2.340.528	2.268.796
Voogdij 18+	774.306				
Totaal uitkering gemeentefonds	31.034.987	30.058.585	30.763.486	31.601.825	31.115.100
<i>Toename t.o.v. meicircularre</i>	<i>1.238.611</i>	<i>310.036</i>	<i>297.348</i>	<i>247.168</i>	<i>1.126.207</i>
<i>Uitkeringsfactor</i>	<i>1,823</i>	<i>1,299</i>	<i>1,370</i>	<i>1,432</i>	<i>1,391</i>

Uitkering gemeentefonds meicircularre	2022	2023	2024	2025	2026
Inkomstenmaatstaf	-1.389.812	-1.737.944	-1.744.003	-1.749.602	-1.755.845
Uitgavenmaatstaf (incl uf)	27.395.107	27.320.345	27.605.230	28.934.780	27.558.991
Uitgavenmaatstaf (geen uf)	-16.492	1.960.069	1.847.464	1.697.324	1.697.324
Stelposten	-222.000	-499.000	105.000	-115.000	-27.000
Algemene uitkering	25.766.803	27.043.470	27.813.691	28.767.502	27.473.470
Decentralisatie-uitkeringen	588.780	248.627	248.627	246.627	246.627
Participatie	3.440.794	2.456.452	2.403.820	2.340.528	2.268.796
Totaal uitkering gemeentefonds	29.796.376	29.748.549	30.466.138	31.354.657	29.988.893
<i>Uitkeringsfactor</i>	<i>1,813</i>	<i>1,285</i>	<i>1,356</i>	<i>1,419</i>	<i>1,345</i>

De toename is voor de jaren 2022 tot en met 2026, waarbij 2022 en 2026 er vooral flink op vooruit gaan. Zorgen blijven over de stabiliteit van de financiële cijfers (2025 / 2026) gelet op de zeer positieve rijksuitkering.

De toename voor 2022 wordt veroorzaakt door:

- Energietoeslag € 365.931 (wordt ook uitgegeven)
- Invoeringskosten Omgevingswet € 150.640 (geoormerkt geld, reservering restant)
- Accresontwikkeling € 678.941 (maatstaven en uitkeringsfactor)

De toename voor 2023 tot en met 2025 wordt vooral veroorzaakt door de hogere inflatie (LPO-deel) en het volume accres, te weten:

Inflatie:	2023	€ 389 miljoen
	2024	€ 479 miljoen
	2025	€ 523 miljoen
	2026	€ 583 miljoen
Volume:	2023	€ 1,2 miljard
	2024	€ 2,4 miljard
	2025	€ 3,3 miljard
	2026	€ 1,5 miljard

De toename in 2026 is het gevolg van de hierboven vermelde inflatie en volume-accrossen, maar vooral ontstaan door een eenmalige toevoeging van € 1 miljard. Deze toevoeging is vanwege de nieuwe financieringssysteem vanaf 2020. Gemeenten doen er verstandig aan om deze toename te reserveren voor loon- en prijsstijgingen. Westervoort neemt een stelpost op van € 800.000. De totale stelpost in 2026 wordt dan € 2,15 miljoen.

De hiervoor berekende uitkering uit het gemeentefonds wordt verantwoord op taakveld 0.7.

Door de taakmutaties en stelposten is de invloed op het begrotingssaldo anders. In het volgende overzicht geven we de invloed op het begrotingssaldo weer:

Uitkering gemeentefonds	2022	2023	2024	2025	2026
Stand meicirculaire 2022	29.796.376	29.748.549	30.466.138	31.354.657	29.988.893
Aanpassingen septembercirculaire 2022	1.238.611	310.036	297.348	247.168	1.126.207
Stand septembercirculaire 2022	31.034.987	30.058.585	30.763.486	31.601.825	31.115.100
<u><i>Specificatie aanpassingen:</i></u>					
Accresontwikkeling	678.941	310.036	297.348	247.168	1.126.207
Taakmutatie: energietoeslag	365.931				
Invoeringskosten Omgevingswet	150.640				
Wet kwaliteitsborging bouw	24.706				
Leerlingenvervoer Oekraïne	4.931				
Participatie	13.462				
Toename	1.238.611	310.036	297.348	247.168	1.126.207
<u><i>Taakmutaties:</i></u>					
Energietoeslag	-365.931				
Invoeringskosten Omgevingswet	-150.640				
Wet kwaliteitsborging bouw	-24.706				
Leerlingenvervoer Oekraïne	-4.931				
Participatie	-13.462				
Stelpost loon- en prijsstijgingen					-800.000
Taakmutaties	-559.670	0	0	0	-800.000
Saldo septembercirculaire 2022	678.941	310.036	297.348	247.168	326.207